

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123205633
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Dunčková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123205633.3

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q., bytom ako matka, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: F. zastúpený: JUDr. Miloš Chrenko, advokát, so sídlom Hlavná 25, Trnava, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, v trvaní do právoplatnosti rozhodnutia vo veci vednej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 38P/37/2023, na základe ktorého maloletú Q. dočasne ponecháva v osobnej starostlivosti matky a otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletou Q. za prítomnosti matky každý kalendárny týždeň v pondelok od 17.00 hodiny do 19.00 hodiny s tým, že matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska a otec je povinný maloletú v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska a zároveň obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku.

II. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Matka maloletej sa návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 19.07.2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu. Navrhla, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú Q. do jej osobnej starostlivosti a otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou každý kalendárny týždeň v pondelok od 7.00 hodiny do 19.00 hodiny za prítomnosti matky.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že pre zmeny v správaní otca maloletej sa rozhodla podať žiadosť o rozvod, pretože otec maloletej ju niekoľko mesiacov psychicky týral, kúpil domov kamery cez ktoré ju kontroloval bez jej vedomia, prostredníctvom telefónu sledoval jej polohu, kontroloval s kým sa stretáva a čo si kedy s kým píše a následne ju začal sledovať aj osobne, kedy sa skrýval za autami, alebo prišiel za ňou a urobil jej pred priateľmi scénu. Zároveň nechával vo večerných hodinách maloletú Q. doma samú a išiel aj na druhú stranu mesta. Keďže otec maloletej má na 2 roky zadržaný vodičský preukaz lebo zrazil dôchodkyňu, chodil za matkou maloletej pešo, taxíkom alebo využíval kamarátov s autom. Má za to, že dôvera, že sa o dcéru dokáže vzorne postarať, bola chybou. Po konfrontácii začal otec maloletej mávať časté zmeny nálad, vyvíjať na ňu nátlak, vyhrážať sa jej, prekrúcať skutočnosť o tom, že sa vracala domov v neskorých nočných hodinách a obviňovať ju z nevery. Prestala sa cítiť v byte v jeho prítomnosti bezpečne. Uviedla, že pred pár týždňami bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v nemocnici v Trnave, kde mu boli diagnostikované adaptačné poruchy a osobnosť s akcentovanými závislými paranoidnými črtami. Boli mu nasadené silné

lieky a pravidelné kontroly u psychiatra. Ďalšia zmena nastala keď začal po pár dňoch opäť chodiť do práce. Z práce úmyselne chodil rovno do podniku, aby matka maloletej nemohla ani na chvíľu odísť z domu a vracal sa domov pod vplyvom alkoholu (aj napriek tomu, že bral lieky) v neskorých nočných hodinách. Keďže vie, že sa s ním matka maloletej chce rozviesť začal proti nej robiť veci účelovo, aby ju zdiskreditoval a pravdepodobne za účelom prisúdenia maloletej Q. do jeho starostlivosti. V jeden večer, keď už opakovane sa niekoľko dní vracal domov v nočných hodinách a pod vplyvom alkoholu, matka maloletej Q. okúpala, uložila spať, počkala kým poriadne zaspí a zavolala kamaráta, aby prišiel a mohla s ním v aute neďaleko bytu počkať, kým si manžel po príchode domov pôjde ľahnúť a zaspí. Po celý čas mala na telefóne otvorenú kameru nasmerovanú na posteľku, v ktorej spala maloletá Q. a zapnutý zvuk, aby počula ak by začala plakať alebo sa niečo dialo a rýchlo vybehla do bytu za ňou. Má za to, že otec maloletej opäť cez kamery zneužil situáciu a prišiel domov v sprievode polície, ktorú účelovo zavolať proti nej s tým, že nechala maloletú Q. samú doma a odišla. Kým prišla do bytu, polícia sa tam už nenachádzala. Na druhý deň volali otcovi maloletej, aby sa dostavil na obvodné oddelenie, kde podal výpoveď a podal oznámenie pre trestný čin odloženia dieťaťa. Následne otec maloletej začal na matku maloletej vyvíjať nátlak a vyhrážať sa „sociálkou“. Matku maloletej predvolali podať výpoveď približne o týždeň neskôr. Uvádza, že otec maloletej o maloletú Q. nejvil záujem. Keď maloletá Q. vyžadovala pozornosť otca po jeho príchode z práce, až po upozornení matky sa jej na chvíľu začal venovať. Pred časom si maloletú Q. na poobedie vzali rodičia matky maloletej s tým, že ju o 19.00 hodine privedú domov a otec ju vezme a postará sa o to, aby sa najedla, umyla a išla spať. Pred 19.00 hodinou otec maloletej opustil byt a vypol si mobilný telefón, aby bol nedostupný a aby matka musela „nasilu“ prerušiť stretnutie a prísť domov. Pred pár dňami na návrh otca súhlasila so stretnutím na námestí v K., kde mu dcéru odovzdala s dohodou, že o 20.00 hodine ju privedie späť a odovzdá ju matke. V dohodnutom čase prišiel za matkou s tým, že si dcéru nechá do ďalšieho dňa. Na druhý deň svojim konaním zamedzil matke prístup do bytu, v ktorom sa zdržiaval tým, že vymenil oba zámky vo dverách. Až po naliehaní, že matka zavolá políciu a kľúčovú službu, príp. hasičov, ktorí byt otvorili, otec pristúpil na otvorenie bytu. Maloletá Q. mala poodierané kolená, odreninu na pravom lakti a odreninu na krku. Po návrate maloletej Q. od otca trvá istý čas, kým začne opäť poslúchať ako predtým. Uvádza, že otec utráca peniaze z účtu určeného pre potreby maloletej Q., na ktorý jej posielala peniaze. Peniaze využíva na úhradu svojich súkromných záležitostí a aj na opakovanú žiadosť zo strany matky bráni k ich prístupu pre potreby maloletej Q.. Dňa 29.06.2023 otec trval na tom, že vezme maloletú Q. kúpať sa do aquaparku, pričom ju posadil do autosedačky a napriek zadržanému vodičskému oprávneniu a zákazu viesť motorové vozidlo sadol na miesto vodiča a na vozidle odišiel. Keďže od doby, keď mu matka oznámila svoj zámer rozviesť sa robí všetko pre to, aby matke a maloletej Q. znepríjemnil život, a vzhľadom na jeho diagnostický záver z psychiatrického liečenia má obavy o svoju bezpečnosť a zdravie v jeho prítomnosti. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka pripojila prílohy pozostávajúce z lekárskej prepúšťacej správy F. U. zo dňa XX.XX.XXXX, návrh na rozvod manželstva podaný zo strany matky dňa XX.XX.XXXX a rodný list maloletej Q. U..

3. Otec maloletej sa návrhom doručeným súdu dňa 27.07.2023 domáha nariadenia neodkladného opatrenia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu. Navrhol, aby súd neodkladným opatrením uložil matke povinnosť odovzdať maloletú Q. do osobnej starostlivosti otca.

4. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že po podaní návrhu na rozvod došlo k podstatnej zmene pomerov, keď matka maloletej dňa 12.07.2023 (bez akéhokoľvek predchádzajúceho upozornenia) odišla spolu s maloletou zo spoločnej domácnosti, ktorú spoločne viedli v byte na G. XX v K. a viac sa nevrátila. Svoj odchod zo spoločnej domácnosti oznámila otcovi maloletej až následne dňa 13.07. prostredníctvom SMS správy. Matka si teda maloletú dcéru zobrala a odniesla zo spoločnej domácnosti bez vedomia a súhlasu otca maloletej a neuviedla, kde sa ona a maloletá nachádzajú. Otec ju kontaktoval a snažil sa zistiť aspoň to, kde sa maloletá nachádza, na čo matka maloletej uviedla, že je s dcérou „tam, kde je im lepšie“, avšak odmietla otcovi uviesť konkrétne miesto. Matka maloletej odmieta otcovi maloletej poskytnúť akúkoľvek informáciu o maloletej. Až na naliehanie otca mu matka maloletej umožnila stretnúť sa s maloletou Q. v sobotu dňa 15.07.2023, keď mu maloletú Q. odovzdala na K. námestí v K.. Otec vzal maloletú Q. do svojej domácnosti a odovzdal ju matke na druhý deň (v nedeľu), keď si táto prišla prevziať do jeho bytu svoje osobné veci a následne odišla i s maloletou Q.. Od uvedenej doby bol s maloletou Q. iba jediný raz, aj to iba prostredníctvom rodičov matky maloletej, ktorí (bez vedomia matky) otcovi maloletej umožnili aspoň krátke stretnutie s maloletou na detskom ihrisku. Keď následne žiadal matku o stretnutie s maloletou, toto mu neumožnila. Otec od 13.07.2023 nevie, kde

sa jeho maloletá dcéra nachádza, keď mu matka maloletej odmieta uviesť miesto jej pobytu s dcérou. Toto odmietli konkretizovať aj rodičia matky maloletej s poukazom na jej želanie, pričom len uviedli, že u nich nebyva. Uvádza, že s matkou maloletej je možné komunikovať iba prostredníctvom SMS správ. Domnieva sa, že maloletá Q. sa môže nachádzať v stave ohrozenia svojich základných životných potrieb, riadnej výživy, zdravia i bezpečnosti. Matka maloletej nie je dostatočne zrelá a neposkytovala maloletej riadnu starostlivosť, keď ju opakovane nechala bez akéhokoľvek dozoru a starostlivosti a odišla z bytu za vlastnou zábavou. Nakoľko matka maloletej nevlastní žiadne nehnuteľnosti a ani nedisponuje peňažnými prostriedkami, aby si zabezpečila bývanie formou nájmu, otec má dôvodnú obavu, kde sa spolu s maloletou nachádza a či vôbec má zabezpečené nejaké bývanie, ktoré je vhodné na riadnu starostlivosť a výchovu maloletej. Má obavu o zdravie svojej dcéry, a to nielen v kontexte obáv o zabezpečenie základných potrieb, ako je bývanie a riadna výživa, ale aj v kontexte nedostatočnej pozornosti a starostlivosti, ktorú poskytovala matka maloletej v dobe ich spolužitia. Z dôvodu, že matka maloletej nechala úplne bez dozoru, otec podal oznámenie orgánom činným v trestnom konaní a tieto začali konať vo veci trestného činu odloženia dieťaťa. Má za to, že je nevyhnutné v záujme maloletej dočasne upraviť pomery a nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd nariadi matke maloletej odovzdať maloletú Q. do starostlivosti otca. Keďže otec maloletej je spoluvlastníkom bytu, v ktorom býva a v tomto byte s matkou maloletej až do 13.07.2023 viedli spoločnú domácnosť, táto predstavuje pre maloletú domov, v ktorom od narodenia žije, na ktorý je zvyknutá a kde má vytvorené všetky podmienky pre svoj pre riadny rast a vývoj. Je toho názoru, že v jeho starostlivosti bude zachovaná riadna výchova a starostlivosť o maloletú tak, ako tomu bolo až do 13.07.2023. Naopak v prípade matky, ktorá je nemajetná, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani nemá prostriedky na zabezpečenie nájomného či iného dočasného bývania, je dôvodná obava, či má vôbec kde bývať a teda či má pre dcéru zabezpečené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú, jej riadny rast a vývoj. Maloletá Q. má iba dva roky, a teda potrebuje oveľa vyššiu mieru starostlivosti ako väčšie deti, rovnako ako vyššie nároky na prostredie, v ktorom vyrastá. Poukazuje na emočnú nezrelosť matky maloletej a jej zanedbávanie starostlivosti o maloletú už v dobe spolužitia s matkou maloletej, pričom toto zanedbanie starostlivosti dosahuje potenciálne závažnosť trestného činu, čo aktuálne riešia orgány činné v trestnom konaní. Domnieva sa, že je v najlepšom záujme maloletej, aby bola táto odovzdaná do jeho starostlivosti. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec pripojil prílohy pozostávajúce z SMS komunikácie medzi rodičmi maloletej Stely, návrhu na rozvod manželstva zo strany otca zo dňa 23.06.2023, rodného listu maloletej Q. a potvrdenie o oznámení o spáchaní trestného činu odloženia dieťaťa zo dňa 11.06.2023.

5. Okresný súd uznesením č.k. 38P/50/2023-15 zo dňa 27.07.2023 rozhodol tak, že spojil konanie vedené na Okresom súde Trnava pod sp.zn. 38P/50/2023 s konaním vedeným na Okresom súde Trnava pod sp.zn. 38P/54/2023, s tým, že ďalej sa budú viesť pod spoločnou sp.zn. 38P/50/2023.

6. V rámci rozhodovania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd oboznámil s návrhom matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia, priloženými listinnými dôkazmi, ako aj s návrhmi na rozvod manželstva, obsahom spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 38P/37/2023, lustráciou rodičov v súdu dostupných registroch (Register obyvateľov SR, Sociálna poisťovňa, Centrálna evidencia správnych deliktov a priestupkov, Register trestov, kataster nehnuteľností) a súdom vyžiadanými správami.

7. Zo spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 38P/37/2023 vyplýva, že otec maloletej (manžel) sa podaným návrhom, doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 23.06.2023 domáha rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej Q. na čas po rozvode, pričom žiada maloletú zveriť do jeho osobnej starostlivosti, matke upraviť stretávanie s maloletou a uložiť jej povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100,- eur mesačne. Vo veci nebolo dosiaľ rozhodnuté. Zo spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 38P/42/2023 vyplýva, že matka maloletej (manželka) sa podaným návrhom, doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 04.07.2023 domáha rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej Q. na čas po rozvode tak, že žiada maloletú zveriť do jej osobnej starostlivosti, otcovi upraviť stretávanie s maloletou najskôr jeden deň počas víkendu bez prespania a neskôr počas víkendu aj s prespaním a uložiť mu povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 350,- eur mesačne.

8. Z Lekárskej prepúšťacej správy otca maloletej zo dňa 30.05.2023 vyplýva, že pacient (otec) prišiel na hospitalizáciu s odporúčením od všeobecného lekára pre depresiu. Uviedol, že má problémy v manželstve, je plačlivý, nevládze robiť veci, v práci spadol na zem a nebol schopný vstať, do momentu hospitalizácie nebol ústavne psychiatricky liečený, dňa 22.05.2023 navštívil F. Q., kde

lieky odmietol, preferuje manželskú poradňu, bol prijatý ako akútny pacient. Počas hospitalizácie bola pacientovi (otcovi) nastavená liečba, absolvoval psychologický pohovor, bol motivovaný ku kontinuálnej psychoterapeutickej starostlivosti. Na 6. deň hospitalizácie bol pacient (otec) prepustený do ambulantnej starostlivosti. Pacientovi (otcovi) boli diagnostikované adaptačné poruchy a osobnosť s akcentovanými závislými paranoidnými črtami. Pacientovi bola pri prepustení predpísaná liečba a odporúčené pravidelné kontroly u ambulantného psychiatra, praktického lekára a párové psychoterapeutické vedenie klinickým psychológom.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „ÚPSVaR“) o prešetrení pomerov u matky a u otca maloletej vyplýva, že dňa 02.08.2023 bolo vykonané neúspešné šetrenie pomerov u matky. Klientka zariadenia potvrdila, že matka spolu s maloletou Q. na adrese býva, v čase šetrenia sa tam však nenachádzala. V zariadení nebola prítomná sociálna pracovníčka ani riaditeľka zariadenia. Následne bolo toho istého dňa vykonané neúspešné šetrenie pomerov u otca. ÚPSVaR eviduje rodinu maloletej odo dňa 03.01.2022 z dôvodu prijatia anonymného oznámenia, ktoré bolo ohlásené na bezplatnú telefonickú linku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. Na bezplatnej telefonickú linku oznamovateľ hovoril o týraní a nestaraní sa o maloletú Q., nakoľko z bytu neustále počuť plač a rôzne zvuky, rodičia s ňou nechodievajú von. Na základe prijatého podnetu bolo dňa 03.01.2022 vykonané šetrenie pomerov v domácnosti rodičov, z ktorého bolo zistené, že ide o trojizbový byt, kompletne zariadený so všetkým príslušenstvom. Matka vyjadrila podozrenie, že podnet podala suseda, nakoľko mali v minulosti medzi sebou konflikty. Dňa 12.01.2022 bola u ošetrujúcej lekárky preverená úroveň zabezpečovania zdravotnej starostlivosti. Podľa slov lekárky rodičia o svoju dcéru zabezpečujú riadnu starostlivosť. Dieťa chodí do ambulancie hygienicky nezanedbané. V starostlivosti o dieťa neboli zistené nedostatky. Opätovne bola SDD otvorená dňa 27.06.2023 kedy bola prijatá žiadosť o zaslanie správy z Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, odboru kriminálnej polície. Správa bola podaná dňa 28.07.2023.

10. Zo správy ÚPSVaR zaslanej dňa 28.07.2023 Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Trnava vyplýva, že v rámci preverenia situácie vyžiadali správy z Mestského úradu Trnava, Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy a z Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava. Šetrením nezistili nedostatky v starostlivosti o maloletú Q. zo strany rodičov. Maloletá mala v tom čase vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin a osobnostný rast.

11. Z dopytu na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava zo dňa 02.08.2023 ohľadom stavu konania vedeného pod č.p. ORPZ-TT-OPP3-2023/001525-094 vyplýva, že trestné oznámenie otca pre podozrenie zo spáchania trestného činu opustenia dieťaťa, bolo postúpené na Obvodné oddelenie Policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície. Rozhodnutie vo veci dosiaľ vydané nebolo.

12. Z odpisu z registra trestov otca zo dňa 03.08.2023 vyplýva, že mu bol rozsudkom Okresného súdu Trnava sp.zn. 6T/90/2020 zo dňa 24.11.2022 uložený peňažný trest vo výške 1.000,- eur a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na 16 mesiacov.

13. Z lustrácie v databáze tunajšieho súdu vyplýva, že otec dňa 20.07.2023 podal návrh na upustenie výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlo. O návrhu otca nebolo dosiaľ rozhodnuté, vo veci je nariadený termín.

14. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ...

17. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

19. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa § 367 ods. 1 a 7 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 24 ods. 5 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa čl. 5 písm. h) ZR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

25. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťaťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa.

26. Matka maloletej sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha dočasného zverenia maloletej a úpravy styku otca s maloletou s odôvodnením, že medzi rodičmi vznikali konflikty a rozpory, preto sa matka aj s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti do azylového centra a keďže medzi rodičmi vznikali nedorozumenia ohľadom stretávania otca s maloletou žiadala okrem zverenia upraviť aj stretávanie otca s maloletou. Otec maloletej sa naopak svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha odovzdania maloletej do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko mu matka po opustení spoločnej domácnosti odmieta uviesť, kde sa s maloletou nachádzajú a matka maloletej v minulosti viackrát nechala bez dozoru a odišla za vlastnou zábavou.

27. Po oboznámení sa s návrhom matky a návrhom otca, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi mal súd za to, že návrh matky je v dôvodný a návrh otca posúdil ako nedôvodný. Súd pritom dodáva, že návrhom rodičov nebol viazaný, a preto bol oprávnený návrh prekonať.

28. V prejednávanej veci možno mať za osvedčený nedostatok spolužitia rodičov maloletej, keď matka sa s maloletým dieťaťom koncom počas júla 2023 odsťahovala ku zo spoločnej domácnosti do azylového centra v Trnave. Na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov, v ktorej veci zatiaľ nebolo rozhodnuté. Z návrhov rodičov vyplýva nezhoda ohľadom dočasného zverenia maloletej a stretávania sa otca s maloletou, keď otec žiada odovzdať maloleť do jeho starostlivosti zo starostlivosti matky a matka žiada maloleť dočasne zveriť do jej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletou za jej prítomnosti.

29. V prípade návrhu otca išlo o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP a v prípade návrhu matky išlo o neodkladné opatrenie vyplývajúce z demonštratívneho výpočtu neodkladných opatrení v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Zo znenia ustanovenia § 325 ods. 2 CSP („neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ...“) je zrejmé, že ide len o demonštratívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť, pričom rovnako CMP neustanovuje, že by výpočet neodkladných opatrení upravených v ustanoveniach § 365 až § 368 CMP bol uzavretý. Z uvedeného vyplýva, že zákon nevyklučuje aj inú formu nariadenia neodkladného opatrenia, akým dočasné ponechanie dieťaťa v starostlivosti jedného z rodičov a dočasná úprava styku druhého rodiča s dieťaťom je.

30. Súd mal za osvedčené, že matka po opustení spoločnej domácnosti, odišla aj s maloletou Q. do azylového centra, kde dočasne býva. Maloletá sa teda podľa zhodného tvrdenia oboch rodičov nachádza v starostlivosti matky, keď v súčasnosti nie sú rodičovské práva a povinnosti k maloletej neupravené a rodičia sa na ich úprave nevedia dohodnúť.

31. Súd sa v prvom rade zaoberal dôvodnosťou návrhov na dočasnú úpravu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej, keď mal za to, že dočasná úprava vzhľadom na konfliktné nastavenie rodičov je potrebná. Po oboznámení sa so spisovým materiálom mal súd za osvedčené, že v starostlivosti matky neboli dosiaľ zistené vážne nedostatky, ktoré by odôvodňovali odňatie maloletej z jej starostlivosti a umiestnenie maloletej do starostlivosti otca. Súd vychádzal najmä zo skutočností, že dosiaľ zabezpečovala starostlivosť o maloleť najmä matka, ktorá je na rodičovskej dovolenke. S prihliadnutím na vek maloletej a jej citovú väzbu v tomto veku na matku, súd nemal za dôvodné vyňatie maloletej zo starostlivosti matky. Matka sa aj s maloletou aktuálne nachádza v azylovom centre, kde je možné zo strany centra poskytnúť matke aj sociálne poradenstvo v prípade nezvládania starostlivosti o maloleť. Neboli osvedčené tvrdenia otca, že maloletá by sa nachádzala v stave ohrozenia svojich základných životných potrieb, riadnej výživy, zdravia a bezpečnosti. Matka maloletej zabezpečila bývanie v azylovom centre, pričom zo strany centra nebolo dosiaľ avizované žiadne zanedbanie svárivosti matky o maloleť. V minulosti bola starostlivosť o maloleť preverovaná zo strany ÚPSVaR na základe anonymného podmetu a ani v tom čase neboli zistené žiadne nedostatky. Čo sa týka poukazovania otca na ním podané trestné oznámenie pre trestný čin opustenia dieťaťa, tu súd poukazuje na prezumpciu neviny, keď trestné konanie nebolo ukončené a matka k danej udalosti v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podala vlastný opis danej situácie, kde túto vysvetľuje inak ako ju podal otec (maloletá bola uložená na spánok, pričom mala spustenú kameru nasmerovanú na posteľku). Súd v záujme upokojenia situácie a predchádzania nezhodám rozhodol o dočasnom ponechaní maloletej v osobnej starostlivosti matky. Takýmto spôsobom budú eliminované aj obavy matky z toho, že otec prevezme maloleť do svojej osobnej starostlivosti a nevráti ju v stanovenom čase.

32. Súd ale zároveň poukazuje na to, že otec má vo vzťahu k maloleťmu dieťaťu rovnaké rodičovské práva a povinnosti ako matka a je dôležité, aby obidvom rodičom bolo umožnené budovať si zdravý a plnohodnotný vzťah k dieťaťu, čo nie je možné, pokiaľ bude styk s maloleťým dieťaťom niektorému z rodičov bezdôvodne zamedzovaný. Súd má za to, že v záujme zdravého vývinu maloletej je nevyhnutné zachovať si vzťah k otcovi ako k (spolu s matkou) najbližšej osobe v jej živote, tento vzťah rozvíjať, čo je možné iba za predpokladu, že bude otec s maloleťou spolu v pravidelnom kontakte. Zároveň sa v prípade úpravy stretávania sa otca s maloleťou v pravidelne stanovených intervaloch zabezpečí eliminovanie nezhôd medzi rodičmi týkajúcich sa styku otca s maloleťou.

33. V danej veci súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť styk otca s maloleťou, pretože tento sa pravidelne nerealizuje a závisí len od vôle matky. Predmetom posúdenia súdom potom ostal rozsah styku otca s maloleťou, ako aj otázka prítomnosti matky pri styku.

34. Podľa zhodného tvrdenia rodičov žili rodičia v spoločnej domácnosti do polovice júla 2023, a teda v spoločnej domácnosti t.č. nežijú cca 2 týždne. Maloletá má momentálne viac ako 2 roky, a keďže so svojim otcom žila od narodenia s výnimkou posledných 2 týždňov v spoločnej domácnosti, je nepochybné, že je na svojho otca zvyknutá a nejde pre ňu o cudziu osobu. Avšak vzhľadom na priloženú lekársku správu a tam stanovenú diagnózu otca (adaptačné poruchy, osobnosť s akcentovanými závislými paranoidnými črtami), keď súd nateraz nemal za osvedčené, či otec maloletej v zmysle odporúčaní a záverov v lekárskej správe postupuje odporúčanú liečbu, považoval za dôvodné upraviť styk otca s maloleťou za prítomnosti matky. Tu ale súd zdôrazňuje, že prítomnosť matky pri styku neznamena, že styk otca s maloleťou bude prebiehať podľa pravidiel stanovených matkou. Matka bude v zmysle rozhodnutia bude nateraz oprávnená byť prítomná pri stretnutí otca s maloleťou, avšak zároveň ponechá otcovi priestor na kontakt s maloleťou, aby si mohol s ňou naďalej upevňovať svoj vzťah a nedošlo tak k oslabeniu ich vzťahu, prípadne až k pretrhnutiu vzájomných citových väzieb. Úpravu styku navrhnutú matkou jeden krát v týždni považoval súd za postačujúcu, keď pri maloleťom dieťaťi vo veku maloletej je potrebné, aby bolo v kontakte so svojim otcom minimálne raz za týždeň. Trvanie stretnutia 2 hodiny, považoval súd v súčasnosti za vhodné, aj vzhľadom na vek maloletej, kedy dvojhodinová aktivita s otcom je pre dieťa jej veku z hľadiska schopnosti koncentrácie primeraná. Súd preto považoval za v najlepšom záujme maloletej upraviť stretávanie otca s maloleťou v trvaní dvoch hodín každý pondelok od 17.00 hodiny do 19.00 hodiny, za prítomnosti matky.

35. Vyššie uvedený rozsah styku považoval súd v tomto štádiu (bez riadne vykonaného dokazovania) pre potreby zachovania vzťahu medzi otcom a maloleťou za postačujúci. Takto upravený styk zabezpečí, aby otec pravidelne trávil čas s maloleťou, aby sa zachoval a prehlboval vzťah medzi nimi, keďže pre zdravý vývin maloleťého dieťaťa je nepochybné potrebné zachovať a rozvíjať nielen jeho vzťah s matkou, ale aj s otcom.

36. Zároveň bola rozhodnutím matke uložená povinnosť maloleťu na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu v mieste svojho bydliska (aktuálne v azylovom centre), pričom takáto príprava zahŕňa nielen prípravu fyzickú, ale aj psychickú, aby maloletá plnohodnotne strávila čas so svojim otcom. Otcovi bola uložená povinnosť maloleťu v určený deň a hodinu vrátiť matke v mieste jej bydliska. V prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, bola obom rodičom uložená povinnosť oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku.

37. Trvanie neodkladného opatrenia súd určil do právoplatného rozhodnutia vo veci rozvodu a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 38P/37/2023, pričom vo veci bude vykonané dokazovanie, ktorého cieľom bude zistenie optimálneho modelu starostlivosti rodičov o maloleťé dieťa.

38. Záverom súd dodáva, že nariadené neodkladné opatrenie upravuje vzťahy medzi účastníkmi v nevyhnutnej miere, ktorá neznesenie odklad bez podrobne zisteného skutkového stavu a vychádza len zo skutočností, ktoré má za osvedčené. V prípade riadne vykonaného dokazovania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu nie je vylúčené, že bude rozhodnuté iným spôsobom, avšak v súčasnosti pre to neboli osvedčené podmienky.

39. Súd zároveň poučuje rodičov, že si môžu podať návrh samostatný návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu ich manželstva.

40. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

41. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

43. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.